

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра прикладної лінгвістики

ПІДТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 17.10.2018 р.

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Підготовки **ОС Магістр**
Галузь знань **03 Гуманітарні науки**
Спеціальність **035 Філологія**
(освітні програми: **прикладна лінгвістика; мова і література (англійська,)**)

Луцьк – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація» для студентів за напрямом підготовки Гуманітарні науки, спеціальністю «Філологія», освітні програми: прикладна лінгвістика; мова та література (англійська).
”28”серпня, 2018 р. – 8 с.

Розробник: к.ф.н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Рогач О.О.

Рецензент: Єфремова Н.В., к.ф.н., доцент кафедри практики англійської мови

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № № 1 від 20.08 2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Біскуб І.П.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № __ від _____ 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (доц. Павлюк А.Б.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів 3	03 Гуманітарні науки	Цикл навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки
	Шифр і назва напрямку підготовки	
Модулів 3	Спеціальність 035 Філологія (Прикладна лінгвістика; Мова і література (англійська))	Рік підготовки 6
Змістових модулів 2		Семестр 11
ІНДЗ: є		Лекції 24 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні (семінари) 12 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): Аудиторних: 3 самостійної роботи: 6,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень Магістр	Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 48 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	03 Гуманітарні науки	Цикл навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки
	Шифр і назва напрямку підготовки	
Модулів 3	Спеціальність 035 Філологія Освітні програми: прикладна лінгвістика; мова і література (англійська)	Рік підготовки 7
Змістових модулів 2		Семестр 13
ІНДЗ: є		Лекції 12 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні (семінари) 8 год.
	Освітньо-кваліфікаційний рівень Магістр	Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації 5 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація» є формування основ міжкультурної комунікації мовців з ефективним мисленням, якісним мовленням, оптимальним спілкуванням, що, у свою чергу, передбачає володіння практичними навичками крос-культурної комунікації з метою досягнення максимального комунікативного ефекту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжкультурна комунікація» є розглянути головні проблеми сучасної комунікації та культурології;

- ознайомити з основними аксіомами комунікації та комунікативними стратегіями при між культурному спілкуванні;
- покращити контент лінгвістичної та культурологічної підготовки філологів за рахунок вивчення основ крос-культурної комунікації та складових національної культури британців, американців, канадців та австралійців;
- поглибити теоретичну базу та розвинути практичні навички міжкультурної комунікації шляхом проведення case studies;
- розширити знання студентів про основні напрями досліджень в галузі міжкультурної комунікації та культурології;
- впроваджувати мистецтво полівекторного міжкультурного діалогу як невід'ємну складову професійної підготовки філолога.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути наступних компетенцій та знати:

- термінологічний апарат культурології, комунікативної лінгвістики та міжкультурної комунікації і визначення їхніх основних понять;
- становлення, розвиток та функції міжкультурної комунікації;
- основні комунікативні стратегії, які використовують при англомовній комунікації з представниками різних культур у контекстах особистого спілкування, публічних презентацій, доповідей чи обговорень;
- особливості функціонування мовних елементів та їх етноспецифіку;
- засоби розподілу інформації у реченні, номінальність та вербальність різних фрагментів будови цільової мови.

і бути компетентними виконувати наступне:

- оперувати основними стратегіями та тактиками міжкультурного діалогу у різних типах дискурсу;
- застосовувати на практиці основні комунікативні стратегії та практики міжкультурного ділового спілкування;
- аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, призначення й умов спілкування;
- обмінюватися інформацією з урахування національних цінностей та традицій;
- релевантно використовувати невербальні засоби з урахуванням їхньої національної семантики;
- враховувати культурно-соціальний контекст, у якому відбувається мовлення;
- розуміти стадії та прояви культурного шоку і володіти навичками їхнього подолання.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВАЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Міжкультурна комунікація», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра філології, галузі знань Гуманітарні науки, спеціальності «Філологія», освітніх програм (Прикладна лінгвістика; Мова та література (англійська)); складається з 3 кредитів, загальна кількість годин - 90.

Таблиця 3.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Культура та її складові.							
Тема 1. Комунікація, її функції та моделі. Аксіоми комунікації.		2	2			6	
Тема 2. Культурний айсберг.		4	1	1		6	
Тема 3. Національні культури, національні цінності та переконання, упередження та забобони..		4	1	1		6	
Тема 4. Типи та стереотипи. Авто- та гетеро стереотипи		4	2			6	
Тема 5. Бізнес та корпоративна культура		2	1	1		6	
Тема 6. Соціальні групи та їхні культури		2	1	1		5	
Тема 7. Культурний шок: причини, стадії та шляхи подолання.		2	2	1		5	
Разом за змістовим модулем 1		20	10	5		40	
Змістовий модуль 2.							
Тема 8. Культура та комунікація.		2	1			4	
Тема 9. Імперативи міжкультурної комунікації .		2	1	1		4	
Разом за змістовим модулем 2		4	2	1		8	
Усього годин	90	24	12	6		48	

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	У тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Конс.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Культура та її складові .							
Тема 1. Комунікація, її функції та моделі. Аксіоми комунікації.		2	1	1		10	
Тема 2. Культурний айсберг.		1	1			10	
Тема 3. Національні культури, національні цінності та переконання, упередження та забобони.		1	1	1		10	
Тема 4. Типи та стереотипи. Авто- та гетеростереотипи.		2	1	1		10	
Тема 5. Бізнес та корпоративна культура		1	1			10	
Тема 6. Соціальні групи та їхні культури		1	1			10	

Тема 7. Культурний шок: причини, стадії та шляхи подолання.				1		12	
Разом за змістовим модулем 1		8	6	3		72	
Змістовий модуль 2. Комунікація у культуро диверсифікованому світі.							
Тема 7. Культура та комунікація.		2	1	1		6	
Тема 8. Імперативи міжкультурної комунікації.		2	1	1		8	
Разом за змістовим модулем 2		4	2	2		14	
Усього годин	90	12	8	5		86	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента полягає в опрацюванні основного й додаткового матеріалу із спецкурсу; систематизації вивченого матеріалу для відповідей на семінарських заняттях та написання реферату по обраній темі й підсумкового тесту. Самостійна робота становить 48 години для денної форми навчання та 86 годин для заочної форми навчання

1. Cultural briefing.
2. Styles of communication.
3. The effects of global business.
4. Gender and communication.
5. Origins and causes of stereotypes.
6. Brand, image and culture.
7. Group cultures and their perceptions.
8. Fundamentals of culture: the concept of self, personal vs societal obligations, the concept of time, the locus of control.
9. Culture in the workplace.
10. Educational attitudes.
11. Time and space patterns.
12. Cultural conflict.
13. Adjusting to a new culture.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)		Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	МКР	
25	5	10	60	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аверинцев С. С. Риторика и истоки европейской литературной традиции / С. С. Аверинцев. - М. : Языки русской культуры, 1996. - 448 с.
2. Алексеева І.О. Вступ до теорії міжкультурної комунікації : підручник / І.О. Алексеева. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 294 с.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник. / Ф.С. Бацевич – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
4. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни : Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / А.Б. Гапонів, М.О. Возна. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 464 с.
5. Іванюк Н.М., Грибок О.М. Етнічні стереотипи (на матеріалі німецької мови)// Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. 2008. – №4. – С. 422-425.
6. Івченко А.О. Етнічні стереотипи в українській фразеології // Мовознавство: Тези та повідомлення III міжнародного конгресу українців. – Х.: Око, 1996. – С. 205-207.
7. Красных В.В. «Свой» среди «чужих»: миф или реальность? / В.В. Красных. – М.: ИТДГК «Гнозис», 2003. – 375 с.

8. Лингвистика и межкультурная коммуникация : монография. – Красноярск : Научно-инновационный центр, 2011. – 278 с.
9. Шкляр Л.Є. Етнос як суб'єкт історичного буття // Онтологічні проблеми культури. – К.: Наук. думка, 1994. – С. 63-70.
10. Этнические стереотипы поведения / Под ред. А.К. Байбурина. – Л.: Наука, 1985. – 325 с.
11. Этнические стереотипы мужского и женского поведения / АН СССР. Ин-т этнографии им. Н.Н. Миклухо-Маклая: Отв. ред. А. К. Байбурина, И. С. Кон. - СПб.: Наука, СПбО, 1991. – 319 с.
12. Эффективная коммуникация: история, теория, практика: словарь-справочник / отв. редактор М. И. Панов; сост. М. И. Панов, Л. Е. Тумина. - М. : ООО Агентство "КРПА Олимп", 2005. – 960 с.
13. Allport G.V. The Nature of Prejudice. – Boston, 1954. – P. 120.
14. Bowden M. How to Present. – Australia, John Wiley & Sons Ltd., 2013. – 294 p.
15. Gambel T., Gamble M. Communication Works. – The McGraw-Hill Companies, Inc. – 1996. – 538 p.
16. Elliott M. A Letter to The French // Newsweek. - 1998. - № 25.- P. 2.
17. Lewis I. The Language of Ethnic Conflict. - New York: Columbia University Press, 1983. - 162 p.
18. Faul S. The Xenophobe's Guide to The Americans. - London: Ravette Publishing, 1994. - 64 p.
19. Green J. Words Apart. The Language of Prejudice. - London.: Kyle Cathie LTD, 1996. - 383 p.
20. Keith W., Lundberg C. The Essential Guide to Rhetoric. – Boston, New York: Bedford/St.Martin's. – 2008. – 83 p.
21. Levine D. R., Adelman M. B. Beyond Language. Intercultural communication for English as a Second Language. – New Jersey: Prentice Hall Regents. – 1982. – 239 p.
22. Miall A. The Xenophobe's Guide to The English. – London: Ravette Publishing, 1993. – 64 p.
23. Radlowski Z., Woytczak J. Jak Narody Widza Siebie Nawzajem. - Warszawa: Semper, 1994. - 108 p.
24. Roberts E. The Xenophobe's Guide to the Russians. – London: Ravette Books, 1993. – 64 p.
25. Storti C. Culture Matters. The Peace Corps Cross-Cultural Workbook. – 1990. –Washington. - 258 p.
26. Utley D. Intercultural Resource Pack. – Cambridge University Press, 2004. – 111 p.
27. Yapp Nick, Syrett Michel. The Xenophobe's Guide to The French. – London: Ravette Publishing, 1993. – 64 p.
28. Zach W. Das Stereotyp als literarische Norm. Zum dominanten Denkmodel des Klassizismus. – Tubingen, 1978. – S. 97-105.